

Αναζητήσεις στη Φυσική Αγωγή & τον Αθλητισμό-
τόμος 2 (1), 33 - 39
Δημοσιεύτηκε: 15 Μαρτίου 2004

Inquiries in Sport & Physical Education
Volume 2 (1), 33 - 39
Released: March 15, 2004

www.hape.gr/emag.asp

ISSN 1790-3041

Η Επίδραση της Εφαρμογής των Νέων Κανονισμών της Πετοσφαίρισης κατά την Άποψη Προπονητών και Αθλητών

Γιάννης Αγγελονίδης, Παναγιώτης Κουντούρης, Γιάννης Λαΐος, & Αλκινόη Κατσικαδέλλη
ΤΕΦΑΑ, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τομέας Αθλοπαιδιών

Περίληψη

Σκοπός της μελέτης ήταν η διερεύνηση της επίδρασης των νέων κανονισμών της Πετοσφαίρισης κατά την άποψη προπονητών και αθλητών του αθλήματος. Το δείγμα αποτέλεσαν 37 προπονητές και 246 αθλητές και των δύο φύλων, οι περισσότεροι των οποίων ανήκαν σε ομάδες της Α1 Εθνικής κατηγορίας. Οι ερωτήσεις ήταν κλειστού τύπου με απαντήσεις που κυμαίνονταν σε εξαβάθμια κλίμακα από 1=καθόλου μέχρι 6=πάρα πολύ. Οι απαντήσεις έδειξαν ότι η γενικότερη αντίληψη των προπονητών για τις αλλαγές που επέφεραν οι νέοι κανονισμοί ήταν πολύ πιο θετική από αυτή των αθλητών. Ο κανονισμός που επέφερε τις μεγαλύτερες αλλαγές στο παιχνίδι ήταν η εισαγωγή της νέας ειδικευσης του παίκτη "Liberο". Ειδικότερα οι προπονητές, σε αντιπαράθεση με τους αθλητές, πιστεύουν ότι η είσοδος στο παιχνίδι της νέας ειδικευσης του παίκτη "Liberο" διαφοροποίησε την τακτική του αθλήματος και βελτίωσε την απόδοση της ομάδας. Αντίθετα με τους υπόλοιπους παίκτες, οι παίκτες "Liberο" υποστήριξαν ότι η παρουσία τους μπορεί να επηρεάσει τη συνοχή της ομάδας και να τους αναδείξει σε ηγέτη της ομάδας.

Λέξεις κλειδιά: Πετοσφαίριση, κανονισμοί, Liberο, τακτική.

The Effect of the Application of the New Volleyball Regulations According to the Opinion of Coaches and Athletes

Yiannis Aggelonidis, Panayiotis Kountouris, Yiannis Laios & Alkinoi Katsikadelli
Department of Physical Education and Sports Sciences, University of Athens, Athens, Hellas

Abstract

The purpose of the present study was to investigate the effect of the application of the new volleyball regulations according to the opinion of coaches and athletes. The sample comprised 37 coaches and 246 athletes of both sexes, most of which belonged to clubs of the Greek Premier Division. The answers to the questions ranged in a six-grade scale from 1=Not at all to 6=Very Much. The results showed that the coaches' general conception of the changes effected by the new regulations was far more positive than the athletes'. The rule that brought the greatest changes to the game was the introduction of the new specialty of the "Liberο" player. In particular coaches, in contrast to players, believe that the entrance of the "Liberο" player has differentiated the game tactics and improved the team's effectiveness. The "Liberο" players themselves, in contrast to other players, alleged that their presence can influence the team's cohesion and elevate them to the role of team leaders.

Keywords: Volleyball, rules, Liberο, tactics.

Εισαγωγή

Η εξέλιξη κυρίως των ομαδικών αθλημάτων ιστορικά προήλθε από τροποποιήσεις των κανονισμών που διέπουν τη διεξαγωγή τους. Οι εκάστοτε τροποποιήσεις κατ' ανάγκη επηρέασαν και στις τεχνικές και τακτικές του παιχνιδιού. Υπάρχει πάντα ένας στενός σύνδεσμος μεταξύ των τροποποιήσεων των κανονισμών και της ατομικής απόδοσης μέσα από τη δομή του παιχνιδιού (Zimmermann, 1999). Η δεκαετία του 1990, σε ότι αφορά το άθλημα της Πετοσφαίρισης (ΠΕ), έμελλε να έχει σημαντική επίδραση στον καθορισμό της σημερινής και ενδεχομένως και της μελλοντικής μορφής του αθλήματος. Ο κύριος λόγος της εισαγωγής μιας σειράς νέων κανόνων, στο πλαίσιο του προγράμματος "FIVB 2001" της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Πετοσφαίρισης (F.I.V.B.), ήταν να γίνει το παιχνίδι πιο σύγχρονο και ελκυστικό στην αλλαγή του αιώνα. Η αλλαγή των περιορισμών που επιβάλλουν οι απαιτήσεις της τηλεοπτικής μετάδοσης από πλευράς διάρκειας των αγώνων και μια σειρά από επιχειρήματα που σχετίζονται με τη θεαματικότητα του παιχνιδιού (Berjaud, 1995), αποτέλεσαν τους πιο επιτακτικούς λόγους για τη λήψη αυτών των αποφάσεων.

Ήδη από το 1988 εφαρμόστηκε το σύστημα συνεχούς καταμέτρησης των πόντων (rally point system, RPS) στο πέμπτο σετ (tie-break) μέχρι τους 15 πόντους. Αργότερα, επίσης αποφασίστηκε ότι στο συγκεκριμένο σετ, όταν οι πόντοι των δύο ομάδων ήταν ισόπαλοι 16-16, η ομάδα που θα κέρδιζε τον 17ο αποφασιστικό πόντο θα ήταν και η τελική νικήτρια. Αυτή η τροποποίηση του κανονισμού στο πέμπτο σετ, οδήγησε στην επέκταση του συστήματος συνεχούς καταμέτρησης των πόντων σε όλα τα σετ του αγώνα, τόσο πριν από την εφαρμογή των νέων κανονισμών (Thinnes, 1992), όσο και μετά από αυτή (Van Aartrijk, 2000). Το 1998 η Ευρωπαϊκή Σηνομοσπονδία Πετοσφαίρισης (CEV) ανάθεσε στην Ελληνική Ομοσπονδία Πετοσφαίρισης (Ε.Ο.Π.Ε.), την εφαρμογή πιλοτικού πρωταθλήματος, βασισμένου σε μια σειρά από αυτούς τους νέους κανονισμούς. Η Ε.Ο.Π.Ε. εφαρμόσε αυτούς τους κανονισμούς με δύο τροποποιήσεις. Πρώτον έθεσε ως ανώτατο όριο λήξης των σετ, πλην του πέμπτου, τον 31ο πόντο. Δεύτερον η ομάδα που πραγματοποιούσε σέρβις είχε τη δυνατότητα να πετύχει δύο πόντους, αν η αντίπαλη ομάδα δεν μπορούσε να έλθει σε επαφή με την μπάλα περισσότερο από μια φορά.

Κυρίαρχο στοιχείο των παραπάνω κανονισμών αποτελούσε η εφαρμογή του RPS σε όλα τα σετ του παιχνιδιού. Η τροποποίηση αυτή όριζε τη λήξη όλων των σετ του παιχνιδιού στους 25 πόντους, πλην του πέμπτου σετ που έληγε στους 15 πόντους. Σε περίπτωση ισοπαλίας, π.χ. 24-24 ή 14-

14 για το πέμπτο σετ, νικήτρια του σετ ήταν η ομάδα που εξασφάλιζε διαφορά δύο πόντων από την άλλη. Όμως η F.I.V.B. αποφάσισε οι κανονισμοί αυτοί να έχουν εφαρμογή για όλα τα κράτη-μέλη της από την 1/1/2000 (F.I.V.B., 1999). Παρά τις επανειλημμένες τροποποιήσεις των κανονισμών κατά την τελευταία δεκαετία και τις αντιδράσεις πολλών Ομοσπονδιών, ιδιαίτερα στην αρχική εφαρμογή του RPS στο πέμπτο σετ, δεν βρέθηκαν σχετικές εργασίες που να διερευνούν την αποδοχή ή μη των εκάστοτε νέων τροποποιήσεων.

Επίσης, οι νέοι αυτοί κανονισμοί εισήγαγαν μια νέα ειδικότητα στους παίκτες, αυτή του παίκτη "Libero" με συγκεκριμένα καθήκοντα (Κατσικαδέλλη, Αγγελονίδης, Κουντούρης, Λάιος, 2003). Τα καθήκοντα του αυτά περιορίζονται μόνο στις θέσεις άμυνας του παιχνιδιού, χωρίς να επιτρέπεται στον παίκτη αυτόν να εκτελέσει σέρβις, επίθεση ή την οργάνωση της επίθεσης στην περιοχή των τριών μέτρων όπως ο πασαδόρος της ομάδας.

Οι περισσότερες ομάδες χρησιμοποιούν τον παίκτη αυτόν στη ζώνη άμυνας σαν αντικαταστάτη του λιγότερου ικανού υποδοχέα της ομάδας τους μέχρι ο αντικατασταθείς παίκτης, λόγω της περιστροφής των θέσεων, φτάσει στην εμπρός ζώνη. Τότε ο παίκτης "Libero" εξέρχεται από το παιχνίδι και αφού παιχτεί μία φάση μπορεί να εισέλθει εκ νέου στην πίσω ζώνη αντικαθιστώντας κάποιον άλλο. Οι δυνατότητες ένταξης του παίκτη "Libero" στον αγώνα δεν έχουν αξιοποιηθεί στο έπακρο και μελλοντικά θα είναι ένας ειδικός της αμυντικής στρατηγικής που θα κατευθύνει την άμυνα της ομάδας (Murphy, 1999).

Η παρούσα έρευνα αποτελεί τη συνέχεια ενός κύκλου μελετών, τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα των οποίων στηρίζονται σε απαντήσεις που δόθηκαν από ένα δείγμα ατόμων, που σχετίζονται με το άθλημα της Πετοσφαίρισης (αθλητές, προπονητές, διαιτητές, παράγοντες, δημοσιογράφοι και θεατές), σε ερωτήσεις που αφορούσαν στη διερεύνηση της αποδοχής του παιχνιδιού της Πετοσφαίρισης μετά την εφαρμογή των νέων κανονισμών.

Η πρώτη εργασία (Κουντούρης, κ.ά., 2001), εστιάστηκε στη βασική ανάλυση του γενικού ερωτηματολογίου που απαντήθηκε από το σύνολο του δείγματος. Το βασικό ερωτηματολόγιο αποτελείτο από 18 ερωτήματα που αφορούσαν στη θεαματικότητα, ανταγωνιστικότητα, φυσιογνωμία και τρόπο καταμέτρησης των πόντων. Από τα αποτελέσματα φάνηκε, ότι οι νέοι κανονισμοί και οι αλλαγές που αυτοί επέφεραν, έτυχαν ευρείας αποδοχής και επιδοκιμασίας. Συγκεκριμένα μετά την εφαρμογή τους το παιχνίδι της Πετοσφαίρισης, έγινε περισσότερο κατανοητό και τηλεοπτικό, διατηρεί ζωηρό το ενδιαφέρον από τη γρήγορη εναλλαγή των πόντων του σετ και τη δυνατότητα εκπλήξεων ως

προς το τελικό αποτέλεσμα και άλλαξε φυσιογνωμικά σε σχέση με το προηγούμενο παιχνίδι και έγινε περισσότερο ελκυστικό και συναρπαστικό. Αντίθετα, παρά την τροποποίηση των κανονισμών, η ΠΕ δεν μπορεί ακόμη να ανταγωνιστεί πιο δημοφιλή ομαδικά αθλήματα και δεν μπορεί να διατηρήσει το ενδιαφέρον όταν η διαφορά των πόντων μεταξύ των ομάδων είναι μεγάλη.

Η παρούσα εργασία επικεντρώθηκε στην ανάλυση του ειδικού μέρους του ερωτηματολογίου που συνόδευαν το γενικό, το οποίο περιείχε συγκεκριμένα ερωτήματα που απαντήθηκαν από προπονητές και αθλητές ανάλογα με την ιδιότητα τους. Στόχος των συγκεκριμένων ειδικών ερωτηματολογίων ήταν η καταγραφή της άποψης των προπονητών και αθλητών για την επίδραση που είχε η εφαρμογή των νέων κανονισμών της ΠΕ. Η καταγραφή αυτή θεωρήθηκε ότι είναι δυνατόν να συλλέξει χρήσιμες πληροφορίες και υπεύθυνες γνώμες στην προσπάθεια εκσυγχρονισμού του αθλήματος της ΠΕ στη νέα εποχή.

Μέθοδος και Διαδικασία

Δείγμα

Το δείγμα των ερωτηθέντων προπονητών και αθλητών αποτέλεσαν 283 άτομα και των δύο φύλων από το γενικό σύνολο δείγματος 518 ατόμων. Τόσο οι προπονητές, όσο και οι αθλητές ανήκαν σε ομάδες Εθνικών κατηγοριών των Ελληνικών πρωταθλημάτων.

Για γλωσσικούς λόγους τα ερωτηματολόγια δεν χορηγήθηκαν σε αλλοδαπούς προπονητές και αθλητές. Η κατανομή του δείγματος των ερωτηθέντων κατά κατηγορία και φύλο παρουσιάζεται στον Πίνακα 1.

Οι προπονητές εργαζόντουσαν σχεδόν αποκλειστικά στη Α1 Εθνική Κατηγορία και η μέση προπονητική τους εμπειρία ήταν 10 χρόνια. Επίσης οι περισσότεροι αθλητές ήταν παίκτες ομάδων της Α1 Εθνικής Κατηγορίας.

Πίνακας 1. Κατανομή του δείγματος των ερωτηθέντων

Κατηγορία	Μέγεθος δείγματος	Άνδρες	Γυναίκες	Ηλικία
Προπονητές	37	30	7	34.6±6.4
Αθλητές	246	115	131	23.1±4.6

Πίνακας 2. Ερωτήσεις του ειδικού μέρους του ερωτηματολογίου για τους προπονητές.

Με τους νέους κανονισμούς πόσο νομίζεις ότι το παιχνίδι του βόλεϊ:

19. Επηρεάζει την προπονητική σου εργασία;
20. Ανατρέπει την υπάρχουσα σχέση "Αμυνας - Επίθεσης";
21. Κάνει την προπονητική σου εργασία πιο συγκεκριμένη;
22. Διαφοροποιεί την προπονητική σου παρέμβαση στη διάρκεια του αγώνα;
23. Διευκολύνεται με τον κανόνα των δύο πόντων από σερβίς;
24. Επηρεάζει την αγωνιστική συμπεριφορά της ομάδας σου με τον κανόνα που σου επιτρέπει να την καθοδηγείς όρθιος;
25. Μπορεί να αναδείξει σε ηγέτη της ομάδας τον παίκτη "Liberο";
26. Ενισχύει αγωνιστικά την ομάδα σου ο κανόνας που σου επιτρέπει να χρησιμοποιείς τον παίκτη "Liberο";
27. Διευρύνει τους τακτικούς σχεδιασμούς η παρουσία του παίκτη "Liberο";
28. Επηρεάζει άμεσα ως προς το αποτέλεσμα, από τις δικές σου λάθος αποφάσεις;
29. Επηρεάζει την απόδοση της ομάδας από την παρουσία του παίκτη "Liberο";
30. Επηρεάζει την συνοχή της ομάδας από την παρουσία του παίκτη "Liberο";
31. Διαφοροποιεί την αγωνιστική ψυχολογία των παικτών της ομάδας σου;
32. Απαιτεί περισσότερους συνεργάτες στο προπονητικό σου επιτελείο;

Πίνακας 3. Ερωτήσεις του ειδικού μέρους του ερωτηματολογίου για τους αθλητές.

Με τους νέους κανονισμούς πόσο νομίζεις ότι το παιχνίδι του βόλεϊ:

19. Δημιουργεί νέους ηγέτες παίκτες στην ομάδα;
20. Μπορεί να αναδείξει σε ηγέτη της ομάδας τον παίκτη "Liberο";
21. Δυσκολεύει την προσαρμογή σου στον αγώνα;
22. Δυσκολεύει τις αποφάσεις σου στη διάρκεια του αγώνα;
23. Επηρεάζει την συνολική σου απόδοση στον αγώνα, στην προσπάθειά σου ν' αποφύγεις το λάθος;
24. Μπορεί να επηρεάσει την μελλοντική αγωνιστική σου εξέλιξη;
25. Αλλάζει τη σειρά προτεραιότητας των τεχνικών στοιχείων για τη βελτίωση της συνολικής σου απόδοσης;
26. Εξειδικεύει την δική σου προπόνηση για το ρόλο σου στην ομάδα η παρουσία του παίκτη "Liberο";
27. Επηρεάζει την απόδοση της ομάδας με την παρουσία του παίκτη "Liberο";
28. Επηρεάζει την συνοχή της ομάδας με την παρουσία του παίκτη "Liberο";
29. Σε επηρεάζει θετικά στην απόδοσή σου με την παρουσία του προπονητή από πολύ κοντά;
30. Σου επιτρέπει παρακινδυνευμένες αγωνιστικές ενέργειες τώρα που γνωρίζεις ότι "φάση = πόντος";
31. Γίνεται πιο ενδιαφέρον αγωνιστικά με την εφαρμογή του κανόνα των δύο πόντων από σερβίς;
32. Επιβάλλει την ανάγκη για περισσότερη προπόνηση των παικτών;

Μετρήσεις

Όλοι οι ερωτηθέντες απάντησαν πρώτα στις 18 ερωτήσεις του γενικού ερωτηματολογίου. Ακολούθως ο κάθε ερωτηθείς, ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ανήκε, απάντησε και σε 14 συγκεκριμένες ερωτήσεις από το ειδικό ερωτηματολόγιο της κατηγορίας του. Το κοινό πρόθεμα όλων των ερωτήσεων των ερωτηματολογίων ήταν: «Με τους νέους κανονισμούς πόσο νομίζεις ότι το παιχνίδι του βόλεϊ:». Οι ερωτήσεις που περιελάμβαναν τα ειδικά ερωτηματολόγια των προπονητών και αθλητών παρουσιάζονται στους Πίνακες 2 και 3 αντίστοιχα.

Για τους προπονητές και αθλητές είχε ληφθεί ιδιαίτερη μέριμνα ώστε το ερωτηματολόγιο να συμπληρώνεται μετά από μια προπόνηση μέσα στην εβδομάδα, ώστε να μην παρενοχλείται το έργο τους την ημέρα του αγώνα και οι απαντήσεις τους να μην επηρεάζονται από τη φόρτιση του αγώνα και του αποτελέσματος. Όλες οι ερωτήσεις ήταν κλειστού τύπου και οι απαντήσεις δεν ήταν αυθαίρετες, αλλά υπήρχε η ακόλουθη 6-βάθμια κλίμακα διαβάθμισης των απαντήσεων: καθόλου, ελάχιστα, μέτρια, αρκετά, πολύ και πάρα πολύ. Πριν τη χρησιμοποίησή τους τα ερωτηματολόγια χορηγήθηκαν σε 2-3 ειδικούς από κάθε κατηγορία των ερωτηθέντων, για να διαπιστωθεί αν το περιεχόμενο και η διατύπωση των ερωτήσεων ήταν απολύτως σαφή και κατανοητά.

Στην ανάλυση του ειδικού ερωτηματολογίου των προπονητών (Πίνακας 2) δεν συμπεριλήφθηκε η ερώτηση 23: "Διευκολύνεται με τον κανόνα των δύο πόντων από σερβίς"; καθώς από την αγωνιστι-

κή περίοδο 1999-2000 ο κανονισμός αυτός, που είχε εφαρμοστεί δοκιμαστικά την προηγούμενη περίοδο, δεν εφαρμόζεται πλέον. Για τον ίδιο λόγο στην ανάλυση του ειδικού ερωτηματολογίου των αθλητών (Πίνακας 3) δεν συμπεριλήφθηκε η ερώτηση 31: "Γίνεται πιο ενδιαφέρον αγωνιστικά με την εφαρμογή του κανόνα των δύο πόντων από σερβίς";

Στατιστική ανάλυση

Για τις ανάγκες της στατιστικής ανάλυσης δημιουργήθηκε μια ταξινομηκή μεταβλητή με την ακόλουθη αντιστοιχία τιμών: καθόλου = 1, ελάχιστα = 2, μέτρια = 3, αρκετά = 4, πολύ = 5 και πάρα πολύ = 6. Η περιγραφική στατιστική χρησιμοποιήθηκε για την εξαγωγή τόσο της μέσης, διαμέσου και επικρατούσας τιμής, όσο και του ποσοστού των θετικών απαντήσεων με τιμές μεγαλύτερες του 4. Ο έλεγχος της ομοιογένειας των μέσων τιμών των απαντήσεων πραγματοποιήθηκε με τη στατιστική μέθοδο της ανάλυσης διασποράς με επαναλαμβανόμενες μετρήσεις (MANOVA with repeated measures). Η ομαδοποίηση των ομοιογενών ερωτήσεων από πλευράς μέσων τιμών έγινε με τη διαδικασία ελέγχου post hoc SNK. Τέλος η σύγκριση των δύο ειδικών ερωτηματολογίων, σε ότι αφορά συναφείς ερωτήσεις, καθώς και η σύγκριση μεταξύ υποομάδων των αθλητών, έγινε με τη στατιστική μέθοδο t-test για ανεξάρτητα δείγματα (independent samples t-test). Το επίπεδο σημαντικότητας της στατιστικής ανάλυσης ορίστηκε στο .05.

Πίνακας 4. Μέση τιμή, τυπική απόκλιση και ποσοστό θετικών απαντήσεων στις ερωτήσεις του ειδικού ερωτηματολογίου των προπονητών.

A/A ερώτησης	Μέση τιμή	Τυπική απόκλιση	Ποσοστό θετικών απαντήσεων
27	5.1	1.1	80.0%
29	5.0	0.9	74.3%
19	4.6	1.2	60.0%
26	4.6	1.5	62.9%
24	4.5	1.4	48.6%
28	4.4	1.4	48.6%
31	4.4	1.4	51.4%
21	4.3	1.4	57.1%
32	4.1	1.7	44.1%
22	4.0	1.6	42.9%
25	4.0	1.6	48.6%
30	4.0	1.7	45.7%
20	3.9	1.6	34.3%

Αποτελέσματα

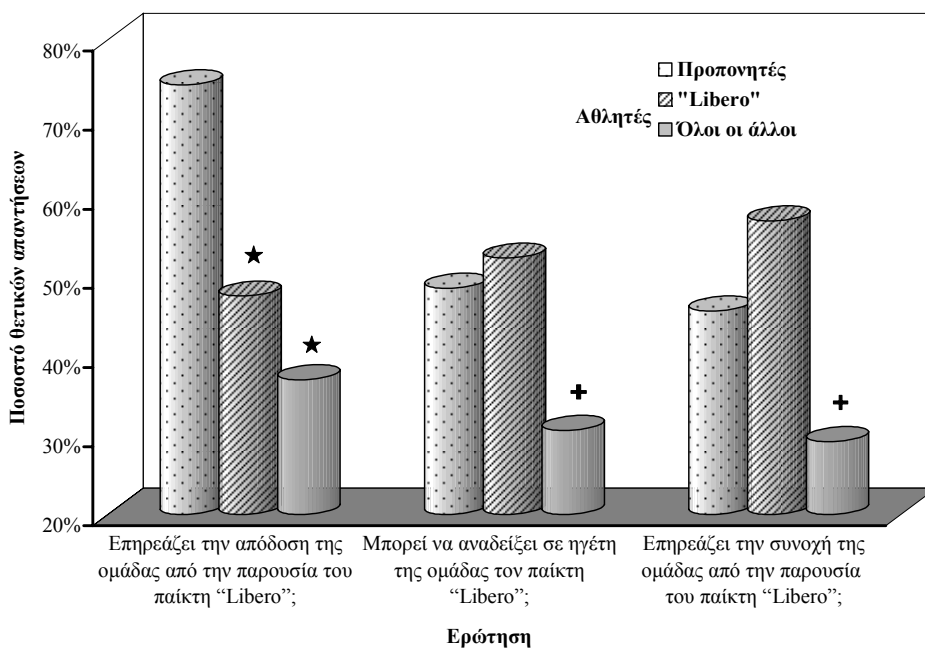
Ο Πίνακας 4 παρουσιάζει τα αποτελέσματα της ανάλυσης των απαντήσεων των προπονητών στις ερωτήσεις του ειδικού τους ερωτηματολογίου. Οι ερωτήσεις παρατίθενται κατά φθίνουσα σειρά της μέσης τιμής. Από τα αποτελέσματα φαίνεται ότι οι ερωτήσεις, των οποίων η μέση τιμή υπερέιχε στατιστικά σημαντικά από τη μέση τιμή των υπολοίπων ερωτήσεων, ήταν η ερώτηση 27 (Διευρύνει

τους τακτικούς σχεδιασμούς η παρουσία του παίκτη "Liberο";) και η ερώτηση 29 (επιηρεάζει την απόδοση της ομάδας από την παρουσία του παίκτη "Liberο";). Αμφότερες οι ερωτήσεις αφορούν στη νέα ειδικευση του παίκτη "Liberο".

Ο Πίνακας 5 παρουσιάζει τα αποτελέσματα της ανάλυσης των απαντήσεων των αθλητών στις ερωτήσεις του ειδικού τους ερωτηματολογίου. Οι ερωτήσεις παρατίθενται κατά φθίνουσα σειρά της

Πίνακας 5. Μέση τιμή, τυπική απόκλιση και ποσοστό θετικών απαντήσεων στις ερωτήσεις του ειδικού ερωτηματολογίου των αθλητών.

A/A ερώτησης	Μέση τιμή	Τυπική απόκλιση	Ποσοστό θετικών απαντήσεων
27	3.9	1.6	38.7%
20	3.8	1.5	32.2%
32	3.8	1.6	39.5%
19	3.6	1.3	25.8%
25	3.6	1.4	25.1%
28	3.5	1.6	32.4%
23	3.4	1.4	20.8%
26	3.4	1.7	29.8%
22	3.2	1.4	18.3%
29	3.2	1.6	23.0%
24	3.1	1.5	18.9%
30	3.1	1.4	15.7%
21	2.9	1.4	10.8%

Σχήμα 1. Ποσοστά θετικών απαντήσεων των προπονητών, των αθλητών "Liberο" και όλων των άλλων αθλητών σε ερωτήσεις που αφορούν στον αθλητή "Liberο". Ο αστερίσκος δείχνει στατιστικά σημαντική διαφορά ($p < 0,01$) της ομάδας των αθλητών από τους προπονητές και ο σταυρός - της ομάδας όλων των υπόλοιπων αθλητών από τους αθλητές "Liberο".

μέσης τιμής. Όπως και οι προπονητές, έτσι και αθλητές απάντησαν περισσότερο θετικά σε ερωτήσεις που αφορούσαν στη νέα ειδικευση που αφορούσε στον παίκτη "Liberο" (ερωτήσεις 27 και 20). Το πιο σημαντικό όμως σημείο είναι το γεγονός ότι οι μέσες τιμές που προκύπτουν από το ερωτηματολόγιο των αθλητών είναι πολύ χαμηλότερες από τις μέσες τιμές που προκύπτουν από το ερωτηματολόγιο των προπονητών. Η υψηλότερη μέση τιμή στο ερωτηματολόγιο των αθλητών μόλις που ισούται με τη χαμηλότερη μέση τιμή στο ερωτηματολόγιο των προπονητών. Βέβαια παρ' όλο που τα δύο ερωτηματολόγια προσεγγίζουν συναφή θεματολογία, δεν είναι ακριβώς τα ίδια, γι' αυτό και δεν είναι απ' ευθείας συγκρίσιμα.

Υπάρχουν όμως τρεις ερωτήσεις που είναι ακριβώς οι ίδιες και στα δύο ερωτηματολόγια. Οι ερωτήσεις αυτές αναγράφονται στο σχήμα 1. Όλες αναφέρονται στην ειδικότητα του "Liberο". Τα αποτελέσματα αυτά συγκρίθηκαν με τη μέθοδο independent samples t-test. Στην ερώτηση: Επηρεάζει την απόδοση της ομάδας από την παρουσία του παίκτη "Liberο"; η διαφορά ανάμεσα στις μέσες τιμές των απαντήσεων των προπονητών και των αθλητών ήταν στατιστικά σημαντική σε επίπεδο μικρότερο του .001.

Ανάμεσα στους αθλητές υπήρχε και μια υποομάδα από 21 άτομα, η ειδικευση των οποίων ήταν η θέση του "Liberο". Η σύγκριση ανάμεσα σε αυτή την υποομάδα και τους υπόλοιπους αθλητές βρέθηκε στατιστικά σημαντική διαφορά ($p < .01$) ανά-

μεσα τους στις ερωτήσεις: Μπορεί να αναδείξει σε ηγέτη της ομάδας τον παίκτη "Liberο"; και Επηρεάζει την συνοχή της ομάδας με την παρουσία του παίκτη "Liberο";.

Συζήτηση

Ο σκοπός της χορήγησης των ειδικών ερωτηματολογίων σε προπονητές και αθλητές ήταν η διερεύνηση της άποψης τους για την επίδραση που είχαν οι νέοι κανονισμοί στην ΠΕ. Έτσι, παρά το γεγονός ότι οι περισσότερες ερωτήσεις στα δύο ερωτηματολόγια ήταν διαφορετικές, η γενικότερη τους "φιλοσοφία" ήταν η ίδια. Από αυτή την άποψη μπορεί να ειπωθεί ότι οι προπονητές είχαν μια γενικότερα θετικότερη αντίληψη των νέων κανονισμών από τους αθλητές.

Αυτό αφορούσε όχι τόσο στην αποδοχή, όσο στην κατανόηση του βαθμού, στον οποίο οι νέοι κανονισμοί επηρεάζουν το στρατηγικό και τακτικό σχεδιασμό του παιχνιδιού της ΠΕ. Αυτό είναι πρωτίστως η "δουλειά" του προπονητή και όχι του αθλητή. Αυτός είναι ο λόγος ότι οι προπονητές κατάλαβαν τη διαφοροποίηση της τακτικής του αθλήματος και τη βελτίωση της απόδοσης της ομάδας με την είσοδο στο παιχνίδι της νέας ειδικευσης του παίκτη "Liberο" περισσότερο ακόμα και από τους ίδιους τους παίκτες "Liberο". Ο (Murphy, 1999) έδειξε ότι, η χρησιμοποίηση του παίκτη "Liberο" απαιτεί ένα υψηλότερο επίπεδο κατανόησης της ομαδικής τακτικής και δημιουργεί μεγα-

λύτερες απαιτήσεις στην αντίληψη και επικοινωνία μεταξύ των παικτών της ομάδας. Με την προσθήκη της νέας ειδικότητας του παίκτη "Libero", ο ρόλος του προπονητή σε ότι αφορά στην οργάνωση της προπόνησης γίνεται περισσότερο σύνθετος.

Από την άλλη άποψη είναι φανερό ότι ανάμεσα στους αθλητές, ανάλογα με την ειδίκευσή τους, θα υπήρχε διαφοροποίηση της άποψής τους απέναντι

στους νέους κανονισμούς. Ιδιαίτερα στην τοποθέτηση, κατά πόσον η παρουσία του παίκτη "Libero" μπορεί να επηρεάσει τη συνοχή της ομάδας και να τον αναδείξει σε ηγέτη της ομάδας, οι παίκτες "Libero" εύκολα αποκρίνονται θετικά, σε αντίθεση με τους παίκτες των υπόλοιπων ειδικοτήτων.

Σημασία για την Φυσική Αγωγή

Οι μέχρι σήμερα απόψεις για την επιλογή αθλητικών ταλέντων για την Πετοσφαίριση εστιαζόταν από πλευράς σωματομετρικών χαρακτηριστικών στην πρόβλεψη του τελικού αναστήματος των παικτών, επειδή το παιχνίδι παίζεται πάνω από το επίπεδο του φιλέ. Η ανατροπή των παραπάνω απόψεων προήλθε από τη νέα ειδίκευση του παίκτη "libero". Οι ιδιαίτερες ικανότητες του παίκτη αυτού σε ότι αφορά στις αμυντικές ικανότητες και στην υποδοχή του σερβίς των αντιπάλων μπορούν να αναδείξουν εξ' ίσου χρήσιμο έναν παίκτη όχι απαραίτητως υψηλού αναστήματος. Επομένως οι καθηγητές φυσικής αγωγής πρέπει να παροτρύνουν όλους ανεξαιρέτως τους μαθητές να ασχοληθούν με την Πετοσφαίριση, γιατί ακόμα και στην περίπτωση που το σωματικό τους ανάστημα δεν έχει τις απαιτούμενες προδιαγραφές, αλλά διαθέτουν τις παραπάνω ικανότητες, μπορούν να εξελιχθούν ακόμα και σε ηγέτες της ομάδας

Βιβλιογραφία

- Berjaud, P. (1995). The rules of the game and their development, *International VolleyTech*, 10-17.
- FIVB. (1999). Official Volleyball Rules, 1999-2000. FIVB New Edition.
- Κατσικαδέλλη, Α., Αγγελονίδης, Ι., Κουντούρης, Π. & Λάιος, Ι. (2003). *Πετοσφαίριση, τεχνική - τακτική*, 2^η έκδοση. Αθήνα: Αυτοέκδοση.
- Kountouris, P., & Laios, J. (2000). Changes effected on the game of volleyball by the enforcement of the new regulations. *Coaching Volleyball*, 17 (3), 26-30.
- Kountouris, P., & Laios, J. (2000). Investigation into the time characteristics of the volleyball game. *Coaching Volleyball*, 17(3), 16-19.
- Κουντούρης, Π., Λάιος, Ι., Κατσικαδέλλη, Α., & Αγγελονίδης, Ι. (2001). Διερεύνηση της αποδοχής του παιχνιδιού της Πετοσφαίρισης μετά την εφαρμογή των νέων κανονισμών. *Φυσική Δραστηριότητα και Ποιότητα Ζωής - Ηλεκτρονικό Περιοδικό*, 2, 65-71. Δημοσιεύτηκε 12 Ιουλίου 2001 από <http://kerkini.csd.auth.gr>
- Murphy, P. (1999, Dec.). Some impressions about the libero player. *The Coach*, 2, 13-14. FIVB.
- Thinnes, R.I. (1992, Apr/May). The debate over rally scoring. *Coaching Volleyball*, 32. AVCA.
- Van Aartrijk, S. (2000, March). The rally point system-entertainment and excitement. *The Coach*, 1, 12-13. FIVB.
- Zimmermann, B. (1999, Dec.). Αλλαγές και δυνατότητες με την εισαγωγή του LIBERO στο Παγκόσμιο ανδρικό βόλεϊ υψηλού επιπέδου. *The Coach*, 2(τεύχος), 3-12. FIVB.

